

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430

טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בבא מציעא דף עח.

השוכר את החמור להוליכה בהר או בבקעה, ושינה, והוזקה מחמת הדברים דלהלן, מה הדין¹?

להוליכה בהר	להוליכה בבקעה	להוליכה בהר והוליכה בבקעה
חייב	חייב	אור ² , עייפות, נחש
חייב	פטור	החליקה
פטור (כשלא היה מחמת העלייה)	חייב	הוחמה
לרש"י: חייב לתוס': פטור	לרש"י: חייב ⁴ לתוס': פטור	מתה כדרכה ³ [תוד"ה רבי]

בבא מציעא דף עח:

הנותן צמר לצבע, ונעשה בצמר כדלהלן, מה הדין?

לצבוע לו אדום וצבע שחור, או שחור וצבעו אדום	
משלם הצבע כל דמי הצמר כשהוא לבן ⁵	לר' מאיר
אם השבח יתר על היציאה - נותן יציאה, יציאה יותר משבח - נותן שבח	לר' יהודה

מה הן המימרות שנאמרו בסוגיא בענין מגבת פורים?

מה הן המימרות והדינים?		
מגבת פורים לפורים וכו' ואסור לגבאי לשנות	תנא קמא	בדעת ר' יעקב
מגבת פורים לפורים וכו' ואסור לעני לשנות	ר' אליעזר	שאמר משום ר' מאיר
מיקל, ומתיר לגבאי ולעניים לשנות לדבר אחר	רשב"ג	

¹ מבואר בסוגיא שכל זה שלא אליבא דר' מאיר, אבל אליבא דר' מאיר בכל גוונא חייב, דס"ל ש"כ המעביר על דעת בעל הבית נקרא גזלן - ומיד קמה ליה ברשותיה להתחייב בכל אונסיה. ולפי"ז הרישא של משנתנו שלא חילקה וחייבה - היא אליבא דר' מאיר, והסיפא שחילקה היא אליבא דרבנן דפליגי - ולא מחייבים בכל ענין אלא כפי המפורט להלן.

² נחלקו רש"י ותוס' בהגדרת מתה מחמת אור: דרש"י (בד"ה שמתה) פירש, שמת מעצמה ולא הוחלקה ולא הוחמה, והטעם שחייב משום ששינה - שיכול המשכיר לומר שמתה זו מחמת אור ההר או הבקעה וכו'. [ולא צריך שיהיה מוכח שהיה שינוי אלא מספיק שיכול לומר לו כן]. ובתוס' (בד"ה כגון) חולקים ומעמידים בכה"ג שידוע שאותו היום היה אור משונה בהר מהבקעה. וע"ע בריטב"א החדשים.

³ פי', בכל הדברים דלעיל, מתה הבהמה מחמת מלאכה - רק כיון שחייב לכן חייב. ועתה יש לדון בכה"ג שמתה כדרכה בהר או בבקעה מה הדין.

⁴ שיטת רש"י (בד"ה שמתה) שמתה מחמת אור או מתה מעצמה כדרכה זה אותו דבר. ומבואר בריטב"א החדשים שס"ל לרש"י שר' ינאי ס"ל כאביי (לעיל דף לו): דאמרינן הבלא דאגמא קטלה. ובדעת אביי בעצמו בתחילה ס"ל לתוס' (בד"ה רבי) שחייב ובסוף דחו שגם הוא מודה שפטור דלא חשיב כאן אפי' תחילתו בפשיעה.

⁵ תחילה אמרה הגמ' הטעם משום שכל המשנה מדעת בעל הבית נקרא גזלן, ודחתה הגמ' ופירשה שהטעם משום שעשה שינוי בגוף הצמר, ולכן קונה את הצמר בשינוי שעשה בצביעתו, לכן יכול בעה"ב לטעון את דמי צמרו בלי הצביעה. [ואם רוצה בעה"ב את הצמר כפי הצבע האחר, משלם לצבע את דמי הצביעה. כי סוף סוף לא נתכוון הצבע לקנות את הצמר - ולא הוי כגזלן גמור].

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430

טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בבא מציעא דף עח:

מתי חייב המשכיר להעמיד לשוכר חמור חדש בנעשית אנגריא

אנגריא שאינה חוזרת	אנגריא חוזרת	
לרב: חייב לשמואל: פטור ²	פטור	בדרך הליכתה ניטלה ¹
חייב	לרב: פטור לשמואל: חייב ³	שלא בדרך הליכתה ניטלה

¹ נחלקו רש"י ותוס' בביאור בדרך הליכתה, רש"י (בד"ה אס) מפרש שהאנגריא מוליכתה לדרך שהיה זה רוצה להלך. ותוס' (בד"ה אס) פירשו שאין האנגריא מחפשת בבתיים אלא לוקחת מה שמוצאת בדרך הליכתה, וס"ל לתוס' במקרה של פירוש רש"י שחייב להעמיד לו חמור גם לשמואל.

² ע"י ברמב"ן שהוכיח מכאן שלרש"י שמפרש אנגריא חוזרת היינו שמוליכה בדרך שגם הוא רוצה לילך, ע"כ אין הכוונה שאינה חוזרת בכלל, דא"כ מה נפק"מ במה שהולכת בדרכו, אלא הכוונה שאינה חוזרת רק לאחר שנים או שלשה ימים, ואם יהלך אחריה יחזירו לו.

³ דין זה לא מפורש בגמ', אולם מזה שלא חילק רב בפטור אנגריא חוזרת מבואר כן.